

Departament Systemu Podatkowego

SP5.8022.4.2020

SP5.8022.4.2020

Na podstawie art. 13 ust. 1, art. 15 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach¹ i art. 238 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego², w związku z zawartymi w e-mailu z dnia 18 października 2020 r. postulatami wprowadzenia w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa³ nowych definicji i zasad dokumentowania dochodów dla potrzeb udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej uprzejmie informuje, że niestety uważa te postulaty w całości za niezasadne.

Odnosząc się do przedstawionych postulatów należy wskazać, że dotychczasowe rozwiązania w tym zakresie są wystarczające i nie budzą wątpliwości. Zmiany takie nie były również sugerowane przez organy podatkowe. Ustawa – Ordynacja podatkowa zawiera już sprawdzone w praktyce regulacje prawne stosowane we wnioskowanym przez   zakresie.

Należy zauważyć, że w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym podatnicy mogą wystąpić do organu podatkowego z wnioskiem o udzielenie indywidualnej ulgi w spłacie podatku na podstawie art. 67a § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa. Na wniosek podatnika organ może udzielić ulgi w postaci:

- 1) odroczenia terminu płatności podatku lub rozłożenia zapłaty podatku na raty;
- 2) odroczenia lub rozłożenia na raty zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetek od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek;
- 3) umorzenia w całości lub w części zaległości podatkowej, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej.

Umorzenie zaległości podatkowej powoduje również umorzenie odsetek za zwłokę w całości lub w takiej części, w jakiej została umorzona zaległość podatkowa (art. 67a § 2 ustawy – Ordynacja podatkowa).

---

¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 870.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 i 1423.

Na wniosek podatnika prowadzącego działalność gospodarczą organ podatkowy może udzielać ulg w spłacie zobowiązań, które:

- 1) nie stanowią pomocy publicznej;
- 2) stanowią pomoc de minimis;
- 3) stanowią pomoc publiczną udzielaną na ściśle określone cele (wymienione w art. 67b § 1 pkt 3 Ordynacji podatkowej).

W odniesieniu do należności przypadających od płatnika mogą być stosowane ulgi w postaci rozłożenia na raty i odroczenia zapłaty podatku lub zaległości podatkowej.

Pojęcia „ważnego interesu podatnika” i „interesu publicznego” nie są zdefiniowane. Z tego względu konkretną treść tych pojęć należy ustalać z uwzględnieniem okoliczności danej sprawy. O istnieniu ważnego interesu podatnika oraz interesu publicznego decydują kryteria obiektywne, zgodne z powszechnie obowiązującą hierarchią wartości. Ważny interes podatnika powinien być utożsamiany przede wszystkim (ale nie tylko) z sytuacjami nadzwyczajnymi, losowymi, takimi jak np. klęski żywiołowe. Z kolei przesłankę interesu publicznego interpretuje się jako dyrektywę postępowania nakazującą mieć na uwadze respektowanie wartości wspólnych dla całego społeczeństwa, takich jak: sprawiedliwość, bezpieczeństwo, zaufanie do organów władzy publicznej czy sprawność działania aparatu państwowego.

Udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych leży w kompetencjach właściwego organu podatkowego, który czyni to w ramach tzw. uznania administracyjnego. Uznanie administracyjne nie oznacza jednak dowolności, gdyż rozstrzygnięcie merytoryczne sprawy musi znajdować oparcie w udokumentowanych ustaleniach organu co do wystąpienia przesłanek udzielenia ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych, stanowiących podstawę rozstrzygnięcia, które musi pozostawać w zgodzie z prawem. Przy czym wybór rozstrzygnięcia powinien być przez organ podatkowy wyjaśniony w sposób logiczny i przekonujący.

W świetle powyższego propozycje wprowadzenia 4 kryteriów dla potrzeb udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych (kryterium „bytowe”, „planowane”, „osobowe”, „bilansowe”) należy uznać za nadmiarowe. Aktualne przepisy obowiązujące w tej materii, jak wykazano powyżej, nie ograniczają organu oraz strony w zakresie przeprowadzenia dowodów zmierzających do ustalenia sytuacji osobowej, dochodowej i majątkowej strony wnioskującej o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych. W celu skorzystania z ulgi niezbędne jest złożenie wniosku przez podatnika (płatnika lub inkasenta), a zatem to strona jest inicjatorem postępowania i to ona nadaje (przynajmniej na początku) jego główny kierunek. Tym samym, we wniosku strona może wskazać konkretne okoliczności i załączyć dowody, które świadczą o jej trudnej sytuacji i uzasadniają przyznanie ulgi. Prawo strony w tym aspekcie nie jest niczym ograniczone. Okres za jaki należy złożyć dokumenty również nie powinien być określony przepisami prawa, ponieważ okres ten może być różny w zależności od okoliczności sprawy. Podkreślić należy, że zgłoszone postulaty prowadzą de facto do ograniczenia stosowania art. 67a ustawy Ordynacja podatkowa, bowiem w aktualnym brzmieniu tego przepisu może on być stosowany w zakresie szerszym niż wskazują zaproponowane rozwiązania. Dodać należy też, że w przypadku wydania niekorzystnej dla strony

decyzji, tj. odmawiającej udzielenia ulgi np. z powodu nieuwzględnienia przez organ sytuacji osobowej, dochodowej i majątkowej strony wnioskującej o udzielenie ulgi, strona ma możliwość wniesienia odwołania do organu II instancji, a następnie złożenia skargi do właściwego sądu administracyjnego.

Doceniając wykazane przez zainteresowanie zmianą obowiązujących przepisów dotyczących udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych na podstawie przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa, należy wskazać, że zaproponowane zmiany polegające na wprowadzeniu nowych definicji i zasad dokumentowania dochodów nie mogłyby przyczynić się do poprawy pomocy publicznej, pomocy bytowej dla danej osoby lub osób zamieszkałych w gospodarstwie domowym.

Przedstawiając powyższe, Minister Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej wyraża nadzieję, że zaprezentowane wyjaśnienia zostaną uznane przez   za wyczerpujące.

W przypadku gdy petycja, w wyniku jej rozpatrzenia, została uznana za bezzasadną i jej bezzasadność wykazano w odpowiedzi na petycję, a wnoszący ponowił petycję bez wskazania nowych okoliczności – organ właściwy do jej rozpatrzenia może podtrzymać swoje poprzednie stanowisko z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy bez zawiadamiania skarżącego (art. 239 § 1 k.p.a. w związku z art. 15 ustawy o petycjach).

Z upoważnienia Ministra Finansów, Funduszy
i Polityki Regionalnej
dr Przemysław Szymczyk

Dyrektor
Departamentu Systemu Podatkowego
(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	4382709.15175466.9862797
Nazwa dokumentu	odpowiedź MF.pdf
Tytuł dokumentu	odpowiedź MF
Sygnatura dokumentu	SP5.8022.4.2020
Data dokumentu	2020-11-27
Skrót dokumentu	13A9EC8B69FBA495F6CBB06CF3BCB5BCD7916139
Wersja dokumentu	1.3
Data podpisu	2020-11-27 21:04:49
Podpisane przez	Przemysław Szymczyk; MF Dyrektor
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego karta

EZD 3.100.1.1.30363

Data wydruku: 2020-11-30

Autor wydruku: Wielądek Monika (główny specjalista)